

PERSONEEL VAN KINDERAFDELING WEET ZORG OP PEIL TE HOUDEN

Hoe het ziekenhuis op Sint-Maarten Irma doorstond

Orkaan Irma heeft een enorme ravage aangericht in het Caraïbisch gebied. Waarnemend kinderarts Rám Sukhai en coassistent kindergeneeskunde Freek Teunissen waren tijdens de verwoestende storm aan het werk in het St. Maarten Medical Center.

Het St. Maarten Medical Center (SMMC) is een klein ziekenhuis met een goed functionerend niveau van zorgverlening. De basisspecialismen zijn aanwezig en op de kinderafdeling zijn bevallingen en de opvang van pasgeborenen goed geregeld. Op de couveuseafdeling kan medium care en kortdurende high care worden geboden. Er is een aantal boxen voor isolatie van patiënten; als grotere kinderen worden opgenomen zijn er rooming-invoorzieningen voor hun moeders. Op de polikliniek kindergeneeskunde zijn altijd twee kinderartsen aanwezig; in de ochtenduren is er een open inloopspreekuur. Een spreekuur op afspraak zoals in Nederland bleek hier niet te werken. De spreekuren worden goed bezocht door patiënten uit zowel het Nederlandstalige als het Franstalige deel van Sint-Maarten. Er komen patiënten met (acute) luchtweg- en maag-darmproblemen en obstipatie, maar ook enkele kinderen met een zeldzame ziekte zoals ciliaire dyskinesie. Daarnaast ziet men veelvuldig patiënten met sikkelcelziekte. Omdat er geen neonatale screening is zoals in Nederland, wordt tussen de vijfde

en de zevende levensdag bij de opgenomen pasgeborenen de schildklierfunctie getest. De verpleegkundige zorg is op niveau en wordt vooral door training on the job bijgehouden.

De orkaan

Het naderen van Irma werd op de voet gevolgd. Duidelijk was dat de orkaan een ongeëvenaarde kracht zou gaan ontwikkelen. Nooit eerder had het eiland met zoveel orkaankracht te maken gehad. Zelfs orkaan Luis, die in 1995 grote schade had veroorzaakt, was minder desastreus dan Irma.

Het ziekenhuis bereidde zich voor op het naderende noodweer en geregeld werd de staf geïnformeerd over de actuele situatie.

De baby's op de couveusekamer sliepen rustig door

Patiënten werden geïnventariseerd en klinische patiënten die konden worden ontslagen werden op tijd naar huis gestuurd; voor andere patiënten werd een eventueel evacuatieplan opgesteld in geval dat nodig mocht zijn. Voor de opgenomen kinderen werd ook bekeken wie eventueel naar een ander ziekenhuis in de regio moest worden overgeplaatst. Vier neonaten met verdenking op infectie en/of hyperbilirubinemie konden voor de orkaan worden ontslagen. In de nacht van 5 op 6 september daverde Irma over het eiland en het ziekenhuis. Het geluid van de wind was angstaanjagend. De luchtdruk op de harmonica-panelen die voor deze situaties rondom de patiëntenafdelingen waren geplaatst, was enorm. Het personeel van de ondersteunende diensten en de dienstdoende artsen – en dus ook wij – sliepen in het ziekenhuis op onderzoektafels, in spreekkamers of in een patiëntenbed. Enkele delen van het dak van het ziekenhuis begaven het waardoor het regenwater de gangen en de patiëntenkamers instroomde. Gelukkig bleef dit beperkt tot enkele units en konden patiënten en personeel in veiligheid worden gebracht. Het ziekenhuis doorstond de orkaan wonderbaarlijk goed. De schade die Irma had veroorzaakt, kon door het calamiteitenteam van het ziekenhuis, waar nodig (provisorisch) worden hersteld.

Geen paniek

Op de afdeling Kindergeneeskunde was tijdens de orkaan geen paniek en het

Eilandbewoners wachten vijf dagen na de orkaan op hun beurt voor de deur van het ziekenhuis.

specialisten en de verpleegkundigen werkten onvermoeibaar als een goed team samen.

Evacuaties

Na de orkaan werd duidelijk dat patiënten die intensievere of speciale zorg nodig hadden, moesten worden geëvacueerd, zoals het calamiteitenteam van het ziekenhuis al had voorzien. Het airambulanceteam uit Bonaire verzorgde de evacuaties naar andere ziekenhuizen op onder meer Curaçao en Aruba. Een jongetje dat de dag na de orkaan werd opgenomen met dehydratie en verdichting in het bovenste longveld rechts werd met een begeleider in een airambulance naar het St. Elisabeth Hospitaal op Curaçao geëvacueerd.

Psychische ondersteuning

In de komende tijd zullen de voorraden slinken en zal de omvang van de materiële schade duidelijker worden. Ook zullen waarschijnlijk meer zieken naar het ziekenhuis komen met minder acute problemen. De fysieke noden van de patiënten heeft men zo goed mogelijk opgepakt en door de permanente aanwezigheid van een psychiater kon er ook aandacht zijn voor acute emotionele of mentale ontregeling. Echter voor de komende periode zal juist ook de psychische ondersteuning een belangrijke plaats moeten krijgen. Sint-Maarten heeft alle hulp nodig. Het is zaak dat er snel weer schoon water en elektriciteit op het eiland beschikbaar is. Het gevaar voor infectieziekten is anders groot.

In het St. Maarten Medical Center werkt een zeer gemotiveerde en gepassioneerde groep mensen die alle ondersteuning moet krijgen bij de wederopbouw van het ziekenhuis en Sint-Maarten. ■

contact:

r.n.sukhai@lumc.nl
cc: redactie@medischcontact.nl

Geen belangenverstrengeling gemeld door de auteurs.

web

Eerdere berichtgeving over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.

verpleegkundig werk werd niet stilgelegd toen Irma over raasde. De baby's werden gevoed zoals tijdens elke nacht. Er was een ruimte vrijgemaakt om de baby's naar te evacueren als het dak van de couveusekamer het zou begeven. Opvallend was dat de vier opgenomen baby's op de couveusekamer rustig sliepen, zelfs tijdens het helse kabaal op het hevigste moment van de orkaan. Zij huilden alleen als zij honger hadden. Kort na de orkaan bleek dat er enorm veel schade was toegebracht aan het eiland. Er kwam een patiëntenstroom naar het ziekenhuis op gang: mensen met verwondingen, botbreuken et cetera. Na een triage aan de poort werden ze door de artsen en verpleegkundigen behandeld en zo nodig geopereerd. De meeste kleine ingrepen, zoals hechten van wonden, werden ter plekke uitgevoerd en operaties in de operatiekamer. Dankzij ons eigen noodaggregaat hadden we in de dagen na de orkaan stromend water en elektriciteit in het ziekenhuis. Gedurende korte periodes waarin de stroom uitviel, moesten we improviseren met zaklantaarns. Opvallend genoeg waren de voorraden medicamenten, hechtmateriaal en verbanden in

de eerste dagen voldoende om patiënten adequaat te helpen. De Nederlandse militairen, die hun hoofdkwartier in een nabije school hadden, hielpen om het ziekenhuis te bewaken. Volgens de eerste schattingen hebben in de eerste twee, drie dagen na de orkaan meer dan duizend patiënten de SEH bezocht.

Onvermoeibaar

Het viel op dat het personeel op de kinderafdeling maar ook elders in het ziekenhuis een zeer professionele houding aan de dag legde. Dienstdoende verpleegkundigen van de kinderafdeling kwamen naar het werk, hoewel van hun eigen woning het dak was verdwenen of in enkele gevallen zelfs hun hele huis verloren was gegaan en hun auto schade had geleden. Hun eigen kinderen werden opgevangen door familie of vrienden – de scholen waren gesloten – en als eigen vervoer, of vervoer door vrienden of familie niet mogelijk was, kwamen de verpleegkundigen lopend naar het ziekenhuis. Niemand verzuimde.

Keukenpersoneel serveerde maaltijden voor patiënten en ook voor de dienstdoende disciplines. SEH-artsen, de aanwezige